

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 — —
Negyedévre . . . 2 — 50 —
Egy hóra . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmint küldendő.

Előfizetési helyben:
Földégi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábol petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vételnek fel. Bélyeg díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyitási költségek minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adtnak vissza.

Népgyűlés Debreczenben.

FÖLHÍVÁS!

Tisztelt Polgártársak!

Apáinktól öröklött magyar nemzeti liberalizmusunk szent ügyét veszély fenyegeti.

A reakció fekete lovagjai az egész vonalon nyílt és alattomos harcztot indítottak ellene, amidőn sorompóba léptek azért, hogy a magyar nemzeti állam konsolidálását, a jogegyenlőség magaslatos elveinek megvalósítását célzó s népünknek a liberális fejlődést biztosító törvényjavaslatoknak törvénynyé emelését megakadályozzák.

S eszközeik előkeresésében nem válogatósak.

Nemcsak megtagadják, hogy ezen liberális egyházpolitikai törvényjavaslatok a magyar nemzet közvéleményének kifejezését képezik, — hanem kicsinyes taktikai eszközöknek minősítik azokat.

Egymással ellenségekként igyekeznek szembeállítani e hazának keresztyén és nem keresztyén polgárait, sőt a hazában létező különféle keresztyén hitelek ezeket is.

E jogosulatlan és kellőleg el nem ítéltő támadás ellen nincs megfelelőbb alkotmányos védekezés, mintha a magyar nemzeti liberális közvélemény Kárpátoktól az Adriáig megnyilatkozik s nyilatkozásának súlyával elseprí azon mesterségesen szított reakcionális mozgalmat.

Debreczen sz. kir. város és Hajdúvármegyének szabad gondolkozású polgárai!

A liberalizmus szent nevében fölkerünk Titeket, hogy **Február hó 4-én, d. e. 11 órakor** Debreczen sz. kir. város házában vallásfelekezeti és pártkülönbség nélkül minél nagyobb számban jelenjete meg.

Fejezzük ki azon gyűlésen tiltakozásunkat a nemzeti létérdekeinket mélyen sértő azon sajnálatos támadás ellen; mondjuk ki határozatilag, hogy a betervezett egyházpolitikai javaslatoknak mi-

előbb törvényerőre emelését óhajtuk, — s keressük meg ugyanezen gyűlésünkben a szomszédos törvényhatóságok lakosságát, hogy liberális gondolkozásuknak és óhajuknak hasonló módon ők is adjanak kifejezést.

Kérve-kérünk benneteket szeretett Polgártársak, hogy a szabadelvűség szent zászlaját porba tiportatni ne engedjétek! Hazafiai üdvözléttel

Debreczen, 1894. évi jan. hó 27-én

Fráter Imre, Kertész János,
a deb. szabadelvű párt elnöke. a deb. függetlenségi párt elnöke.

A régi lobogó alatt.

Debreczen, febr. 3.

(K. B.) Ki van bontva a régi zászló: dicsőséges emlékü Bocskay fejedelem lobogója. Lelkes fiai a nagy Debreczennek, utódai a szabad hajduknak, a régi zászló alá sorakoztak, hogy megvívják a felvilágosodás harczát a sötétség ellen.

Bocskai vízei dicsőséggel hordozták ezt a zászlót, mely megremegett a büszke Bécsnek várát. A küzdelem nyomán szabadság kelt s a lelkiismereti szabadságot, melyért Bocskay vízei véruket hullatták, az utódok féltékenyen gondozták.

Szent ereklve gyanánt őrizzük azt a tépett lobogót, melynek büszke jelszava csüggedni és eltántorodni nem enged bennünket. Mint a tűzszlop vezérelte Izrael bujdosó népet a pusztában, ugy vezérel bennünket ez a régi lobogó. — Apáink érczkarokkal emelték föl azt magasra s mi, kikre örökségül szállott át, nem lehetünk hűtlenek a hagyományokhoz! — Nem is vagyunk, nem is leszünk hűtlenek soha! Bebizonyítottuk ezt már nem egy alkalommal, be fogjuk bizonyítani holnap is. A régi lobogó alá sorakozva, fölemeljük szavunk t s harcsány szózatla hirdetjük, hogy annak az eszmének, melyért apáink küzdöttek, mi is hűségese védelmezői leszünk!

Mintha ismét megzúdulna a tárogató, mintha őseink szellemei lengenek bennünket körül! A bemohosodott sírok

kaput emeltet és elrendelte, hogy minden orosznak, ha alatta elmegy, kalapot kell elmélnie.

Pedig drágán kellett megfizetnie az egész orosz nemzetnek azt a darabot, mely Lengyelország testéből neki jutott. A harcztól hazatért csapatok magukkal hozták a pestist, a fekete halált.

Ah, mint némult el az örömjaj! mint hangzott a rémkiáltás a szent birodalom egyik végétől a másikig, két kézre kapott kaszával pusztított a reitentió halál; s midőn végre belefáradt öldöklő munkájába, az egész országban nyomor, éhínség támadt. De hát ki is dolgozott volna a pestis alatt és kinek? Midőn egymás után látta a szülő gyermekét, a rokon szeretettjeit elhullani, s nem tudta, a jövő perczben nem követi-e már őket.

A nép boszut lihegett, s Katalinban látta okát minden csapásának. A lázadás mindig nagyobb és nagyobb mérvet öltött.

— Csináljatok redet az országban, szólt Katalin.

Azok megkísérlettek mint, a mi csak hatalmukban volt. Csakhogy a Potemkimok nem voltak alkalmasak erre.

— Eh, gyávák, tehetetlenek! — kiáltá Katalin, nem bírtok e rongy néppel? Nos, majd segíték én! Fogadom, hogy nyugalom, csend lesz az országban!

A Kremi előtti nagy térre hivta össze a népet; szólni akart hozzá.

Es volt bátorsága megjelenni a császárnéknak az igazított tömeg előtt; egymaga, fegyvertelenül. — Azt hitte, hogy mint mások, most is hatni fog rá. De csalódott. Mikor szeliden beszélt a néphez, mint anya gyermekeihez: kinevették; midőn fenségessé, mint az uralkodónak: kigunyolták; röhögés, szacaj, fenyegetés, szitok volt a fekevesztett nép felelete.

halottjai megmozdulnak a szabadság hívó szavára, mely éltet, elevenít és feltámaszt. Felhők foszlányai közül ragyogó csillag árasztja reánk fényét s e fény glóriát sző a lelkiismereti szabadságért küzdők homlokára!

Emlult századok kísértetei elhalványulnak, a korszellem parancsoló szava, melyet mi megértettünk, elnémítja azokat, kik kicsinyes ürügyek alapján e nemzet szabad fejlődését meg akarnák gátolni.

Az a czélunk, hogy tudtára adjuk országnak-világnak, hogy mi, Debreczen és Hajdúvármegye lakói, kiket szolgalelkűséggel senki nem vádolhat, szabad elhatározásunkból kifolyólag óhajjuk és kívánjuk az egyház-politikai kérdések helyes megoldását. Ezért jövőnk össze a holnapi népgyűlésre, ezért emeljük föl szavunkat s ez a szó bizonyára visszahangot fog kelteni mindenütt a haladás barátainak ajkán és szívében.

A régi zászló, dicsőséges emlékü Bocskay fejedelem zászlója, ki van bontva. Alája sereglünk mindannyian s azon erős hittel vagyunk eltelve, hogy amint e régi zászló Bécs felett diadalt aratott: ugy most is győzni fog azon eszme, melynek érdekében kibontottuk!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése febr. 1-én.

Népes ház előtt folytatódott csütörtökön a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Általános figyelmet kellett, mikor az elnök bejelentette, hogy a család büntetéssel vádolt Linder György orsz. képviselőtől levelet kapott. Mindenki azt hitte s várta, hogy mandátumáról való lemondását jelenti be. — Linder azonban csak mentelmi jogának felfüggesztését kérte a házól, hogy a pártatlan bíróság előtt a teljes ártatlanságát bebizonyíthassa.

A mezőgazdasági törvényjavaslat tárgyalása ezúttal gyorsabb tempóban haladt előre. Élénkebb vitát csak a mezőrendőrség hatáskörének megállapítása provokált, melynek kérdéséhez: Szalay Károly, Uray Imre, Makka-falvay Géza, Szinay Gyula, Ivánka Oszkár, Veress József, Sporzon Ernő, Bernáth Dező, Papp Elek, Kolozsvári Kiss István, Miklós Odón

Végre Katalin türelme elfogyott, s mikor a tömeg mind fenyegetőbben közeledett feléje egyet intett és abban a perczben megdördültek a Kremi bástyáin az ágyuk, tüzet halált okádba a tömegre, mely egy pillanat alatt véres gomolygó tömeggé lett. Még felhangzott egy sikoly, egy atok, még hörögve vonaglott egy-egy csonka test, lassankint azután, elhalt minden szó, odafagyasztotta a sok vérben fetrengő ajkaira a halál.

Azontul csakugyan nyugalom lett az egész országban.

A Kremi erőtli tért pedig még ma is a vörös piacnak nevezi a nép.

—i—

Főhadnagy Pannos.

Irta: **Kacsór Vilmos.**

... S a játék folyt tovább. A tiszték néma figyelemmel nézték, mint halmozódnak a kövér századparancsnok előtt a bankók. Főhadnagy Pannos pedig az utolsó ötvenest tette a bankba. A szükpénzü tiszték irigykedve nézték s Klisnkó, a kis tiszthelyettes, megjegyezte:

— Milyen hideg vérűen. Milyen elegánsant!

S az az ötvenes is a századparancsnok elé vándorolt.

— Parancsoisiz még egyet főhadnagy ur?

— Köszönöm. — Majd a revancheot mások.

Felcsatolta kardját, s intett a collégáknak.

— Szervusz százados ur! Szervusz fiuk. Kiment az utcára. A téli köd leereszkedett a házakra, alig lehetett egy pár lépésnyire látni.

államtitkár és Bethlen András gf. miniszter szólottak. A kormány most is nagy előzékenységgel viselkedett az ellenzék iránt s több módosításait elfogadta.

Igy haladt a ház a javaslat X. fejezetéig, mely a kihágásokról és büntetésekről intézkedik. Itt nagyobb jogi vita fejlődött ki a kérdés körül, a melyben részt vettek: Polonyi Géza, a ki indítványt is terjesztett elő, Bernáth Dező, Szalay Károly, Kovács József, Andreánszky Gábor, Körösy Sandor s még többen. Valamennyien a vonatkozó 94. §-nak a földmivélelügyi bizottsághoz való utasítását kérték, hogy annak intézkedései összhangba hozassanak a büntető-törvényvel.

A ház ez értelemben is határozott.

Az ülés végén egy kis házszabály-vita volt, mely méltán bevált amolyan kisebb vihar. Bethlen András gr. miniszter a törvényjavaslat egyik szakaszához, a vita bezárása után, módosítványt adott be, melyhez Bornemisza Lajos hozzászólni akart. Az elnök hivatkozva a házszabályokra, nem akarta megadni Bornemiszanak a szólásjogot. Az ellenzék ez az eljárás kihozta a sodrából. A kérdéshez hozzászóltak: Ugron Gábor, Hoitsy Pál és az elnök. Előbbiek minden új módosításra nevez a szabad kritika jogát követelték, utóbbi pedig a maga eljárásának korrekt-ségét igyekezett bizonyítani. A vita már-már fenyegetően elmégesedett, midőn az elnök Wekerle miniszterelnök intervenálására a ház szavazatára birta a kérdés eldöntését. A ház természetesen nagy többséggel adta meg Bornemisza Lajosnak a jogot, hogy a miniszter módosításához hozzájáruljon s az ülés elég nyugodtan folyt tovább.

Legközelebbi ülését a közbeeső ünnep miatt, ma szombaton tartja a ház.

BELFÖLD.

A kongrua albizottság Samassa

József egri érsek elnökelete alatt folytatva tanácskozását a plébánia-jövedelmek összeírásának módjait fölött. Az albizottság Boncz Ferencz nyug. közalapítványi igazgató és miniszteri tanácsos javaslataival szemben Samassa József egri érsek álláspontját s javaslatait fogadta el, melyeket annak idején lapunkban már ismertettünk. Az albizottság két-három nap mulva befejezi tárgyalásait.

Mezőgazdaság és Egyházpolitika

(Sz. Gy.) Felsőház esztendőnél tovább varakozott Magyarország gazdaközönsége, ez a per eminentiam államalkotó elem, hogy elavult, a mai viszonyok közbe be nem illő, s annál fogva nem is használható mezőrendőrségi, mezőgazdasági törvényét, egy ezen kiválólag

Dsendes volt az utca, csak a lóvásúti kocsisok egyhangú körtölése hallatszott, s a lépés zaját felfogta a puha, sima havasut.

I.

Az egész annyi volt, hogy az ezred pénztét játszott a C-ekélység, de mégis elég arra — ha nem keriti elő holnapra a pénzt — hogy lezakítsák főhadnagy Pannos piros parolisárol a két ragyogó arany csillagot, s egy — két évre brigádba tegyék.

S a nagy, erős főhadnagy Pannos ugy érezte magát, mint a gyermek, ha csinyt követ el. Lehajtotta fejét szobája kerek asztalára, s — a mitől nagyon elszokott, mióta kijött a kadét iskolából — gondolkodni kezdett.

Előtte állott a dilemma. Leszakítják vafen-rokjárol a csillagokat, megbecstelenítik s majd ha róla lesz szó, köpnek egyet a collégák:

— Das — ist auch a Mann!
Vágy megfutni a sor elől, nem várni be' mig a Párkák elvágják éltének fonálát; egy pi-ztolylövessel fejezni be a dolgot.

II.

Kihuzta iróasztalának fiókját hogy előkeresse azt a kis jószágot, a mely megmenti a megbecstelenítéstől. Egy levél akadt a kezébe. Nagy kusza betűk. Hasonlitanak a pók-hálóhoz.

„Férjem meghalt.

Iren.

S a betűk közül kilátszik egy barna arc, melyet ébeuhaj ölel körül. Egy asszonyfej, mely élni akar,
Eszébe jut, hogy hol találkozott azzal először.

Az athléta — bálon, a hova utat nyitott

földmives ország gazdasági igényeinek megfelelő törvénytel cseréljük fel.

Végre ötött a várva-várt óra. Bethlen andrás földmivelségi miniszter letette a Ház asztalára mezőgazdasági és mezőrendéségi javaslatát.

De az idő nem alkalmas ezen a magyar gazdaközönség érdekében első rangú fontosági törvény nyugodt, higgadt tárgyalására, a mit pedig a javaslat nagyon is megkívánna, mert bár ki legyen is szerzője, nem szerencsés kezek alkották azt meg. Javítani, átalakítani való volna annak legtöbb rendelkezése.

De ki várhatna a mai t. Házról rendszeres átalakítási munkálato, a mikor — kevesek kivételével — minden elmét az „egyházpolitika”, s az ez által felkorbácsolt szenvedélyek uralnak.

Nagy számmal vannak a honatyái, de e nagy szám nagyobb része a folyosókat tölti meg, élénk, heves, gyakran elkeseredett vitát folytatva, száz meg száz csoportban, miről? bizony nem az odában tárgyalt törvényjavaslatról, gazdaközönségünk ezen minden-napi kenyeréről, hanem az egyházpolitikáról. Ezek a jó urak aztán, mikor megszólal az elnök száz szavu villany csengője, mely szavazásra szólítja be a folyosók hadát, tömegestől vonulnak be, és szavaznak jobbra és balra, igennel és nemmel, a nélkül, hogy fogalmuk is volna róla, hogy miről van szó.

A bent levő kisebb résznek, csak egy picinyke töredéke az, mely érdeklődő figyelemmel kíséri a tárgyalást, a nagyobb rész itt is csoportokba verődik, magyaráz, kapacitál, vitatkozik, mi felett? bizony nem a tárgyalás alatt álló javaslat, hanem az egyházpolitika felett.

A zaj tűrhetetlen. A »Halljuk« kiáltásokban szünet nincs; az elnök csendet kérő csengője örökösen működik. A felszólalók nem értik egymást. Akarhányszor egy nézetet levők szavaznak egymás ellen, felreáltése miatt a kérdésnek. Hangjának minden erejét összedelve kiáltva jelenti az elnök, hogy ezen és ezen szakasz felett a vita be van zárva.

A kiáltó kijelentést elnyomja az egyházpolitikai csoportok vitatkozása; nem hallja meg maga a miniszter sem s jó hiszemben a vita berekesztése után, a megtámogatott, meg szórt szavazatokhoz önmaga ad be módosítást. Van, a ki ehhez hozzá akar szólni. Az elnök ingerült lesz a vita bezárás utáni felszólalási kísérletért. Erre kitör a vihar. A miniszter menti magát, hogy a nagy zajban a vita bezárásának kijelentését nem hallotta. Az elnök kénytelen a vitának újabb folyását engedni, és ráadásul, — fájjalva a tekintélyén esett csorbát, — keményen megczékkézteti a dologban csakugyan ártatlan ministert.

Ime így tárgyalják a magyar parlamentben azt a törvényjavaslatot, a melynél égetőbb gyakorlatilag szükségessé vált a nagy magyarorda közönség nem ösmer; az a gazda közönség, a mely nélkül Magyarország nincs; a mely ez országunk államalkotó eleme, a melynek érdekét minden érdeknek élébe kell minden jónak, szenvedélytelen politicusnak helyezni!

az asszony férjének (bankár volt a Lipótvárosban) vagyona.

Az asszony bemutattatta magának, s elkezdett vele kacérkodni. Mikor a czigány a csárdást huzta, kicsapta hattypuhás legyezőjét:

— Talán fel maga tőlem?!

Tánczolni kezdtek. Az asszony intett gyémángyűrűs kezével.

— So' se halunk meg!

S ettől kezdve az asszony szinte járt utána. Ő meg húzódott, mint a gyermek a tüztől. A fiuk nevettek.

— Bolond fu. Fogd meg a szerencsét. Szalad az az asszony utánad. Az ura tudóvizes, nem viszi az sokáig. Milyen vagyon! Meg nem is csunya az az asszony.

Izok is volt. A férjet, bárom hónap mulva kivitték nagy pompával a kerepesi úti temetőbe.

Ismét irt neki az asszony. Megvárják a gyászév leteltét, s aztán egybekelnek. Nem is válaszolt a levélre.

Készségesen elősmerjük, hogy Bethlen András miniszter határozottan a legjobb akaratú miniszter társai között. de kénytelenek vagyunk azt is konstatálni, hogy javaslatának tárgyalására a lehető legrosszabb időt választotta.

Emberfeletti dolgo' kíván, ki ma nyugodt, szenvedélytelen tárgyalást akar.

Ma, a mikor egyfelől a katolikus klérus megmozdít mindent, hogy meg akadályozza törvénynyé emelését a polgári házasságnak, melyet nem tart az ő hitelveivel megegyezőnek. Ma, a mikor ennek ellenében sorompóba lép külföldön s ebből a kormány és párja, melynek existenciája e kérdéshez kötve; és a mely egymagában nem lévén elég erős a javaslatot keresztül vitelére, kiván szolgáltatta az ellenzéknek, mert csak ennek a segítségével győzhet, ki van szolgáltva annak az ellenzéknek, a mely ellen, a melynek eltiprásáért egy negyedszázad óta oly ádáz harcot folytat, csak-hogy a hatalmat kezéből ki ne kellessék bocsátani.

Papság és kormány gondoskodik róla bőségesen, hogy lobogva egjen a szenvedély tüze, és ime ilyen időbe kerül elő, ilyen időt választ ki, felszáz esztendő várakozás után a kormány arra, hogy az ország zömének, a nagy magyar gazda közönségnek egyik legvitalisabb érdekét tárgyzó törvényt a mezőgazdaságról és mezőrendéségről, tárgyalás alá bocsassa.

Valóban esodálunk ke'el, ha akad a gazda közönségben, a végtékig megadóztatott gazdaközönségben a ki az ő igényeivel ilyen keveset, ily semmit törődő kormányárt hűvel valja magát.

KÜLFÖLD.

Az anarkisták Spanyolországban. A kadixi kormányzó jelentése konstatálja, hogy a helyzet ott igen fenyegető, bar az összes fegyveres anarkista-bandák feloszlottak, vagy pedig más kormányzóságba menekültek át. A munkások százai kóborolnak felig éhenhalva a tartományban, s koldulásból tengetik magukat. A kormányzó erélyes rendszabályokat követel, hogy a komoly eshetőségekkel számolhasson.

Az oroszok terjeszkedése Ázsiában. A »Standard« Shanghai-ból jan. 31-éről kelt jelentése szerint az orosz és kínai kormány a Pamir kérdésre vonatkozólag titkos egyezményt kötöttek.

Az ezredév megünneplése.

— A képviselőházi bizottság ülése. —

Ezredéves átalamiságunk méltó megünneplése végett a miniszterelnök kétféle tervezetet készítettett, mely csütörtökön került tárgyalás alá a kiküldött képviselőházi bizottság ülésén.

A kormány előterjesztése.

A kormányelnök nem helyesli a honfoglalás megörökítésére a szobor formát, hanem a helyett a város egy kiemelt pontján diadalívet szándékoznak albitani. Művészi körök véleménye szerint a diadalívet felállítására a legalkalmasabb pont az Andrássy utvége és a tő közötti része lenne, mely méltó befejezése volna az Andrássy-utnak és kezdete a tavon átvezető új Hungaria-utnak. A diadalív vagy az Arce de Triomphe utánzása volna, vagy pedig jobbról, balról mérsékeltlen hajló oszlop-csarnokzat, alján reliefekkel s tetején Hungaria, Árpád, Szent István s a vezérek alakjaival. Ennek költségét 500—700,000 friba kerülnének. Felállítandó volna még ezenkívül egy szép művész-történeti múzeum 3,600,000 frt költséggel, melyből 1,100,000 frt az épültre, a többi műkincsek és másolatok beszerzésére fordítatnák.

A telek ára nincs ebbe az összegbe beszámítva: méltányos, hogy a telket a főváros adja. A miniszter nézete szerint e múzeumot a városi gépen, a tavon túli, az állatkert felé eső részen kellene elhelyezni. — A költségek fedezése úgy történik, hogy azok e czímen tulajdonképen csak 1897-től kezdve merülnének fel és azután hat év alatt fedeztetnének.

Az ezredévi ünnepélyre vonatkozó miniszterelnöki előterjesztés tárgyában kiküldött képviselőházi bizottság Széll Kálmán elnöklete alatt tartott ülésén elnök bejelentette, hogy a miniszterelnök a bizottság hoz utasított előterjesztéséhez pótlóterjesztést nyújtott be.

Dókus Ernő előadó helyesli, hogy a főszűle a látványosságokra, de maradó alkotásokra legyen fektetve. Örömmel veszi, hogy az iparművészeti múzeum és iskola az 1896 évre elkészül s hogy a kormány azon ideig 400 újabb népiszkolát szándékozik felállítani, a mely a közoktatásügyi miniszter jelentésében kimutatott szükséglet legnagyobb részének megfelel s arányban áll az addig előállítható tanerővel. Javasolja egy állandó műcsarnok vagy szépművészeti történeti múzeum felállítását. Az addig felépülő új igazságügyi palota és két új dunai hid megépítésén kívül ajánlja az addig eselig megváltandó Károly-kaszárnya és Újépület ünnepélyes átvetelét a millenniumi programmba felvenni s a kormányt felhívni, hogy a Gellérthegy miként leendő felhasználására vonatkozó törvényhozási intézkedéseket tegye meg. Az ország éreves fennállását jelképező szobor helyett a közlek des valamely gőcponján felállítandó diadalívet javasol.

Hozzájárul, hogy a Vaskapu szabályozásának foganatosítása is kapcsolatba hozassék a millenárius ünnepélyekkel. Az országos kiállítás történeti és jelenkori részeinek ismeretése után kifejti, hogy mennyire emelné ennek érdekességét, ha az ország területén egyes kezeiben levő számos műkincs, de melyeket nem magyarok s nem a magyarok számára készitettek, kiállításunkon lennének bemutatva. A parlament új épületében tartandó együttes ünnepélyes ülés, a királynak a parlament által leendő üdvözlése, a hálaadó isteni tisztelet mellett ajánlja az országban létezőt rendek és osztályoknak bemutatását egy történeti felvonulásban.

Thaly Kálmán mellőzi az előterjesztéseket azon pontjait, melyeknek nincsenek előterjesztései, megjegyezvén, hogy különben is az érdemleges megállapítás voltaképen a kiküldendő országos bizottságot fogja illetni.

Széll elnök és Wekerle miniszterelnök kiemelik, hogy azon keretben, melyben a millenniumot meg akarjuk ünnepelni, a kormány előterjesztései alapján a bizottságnak a hivatása megjelölni; a kiküldendő országos bizottságnak inkább végrehajtó és ellenőrző feladatra lesz, természetesen kezdeményezési jog is adatván a bizottságnak.

Thaly különös súlyt fektet ennél az ünnepélyes alkalomnál, mint a kormány is tette, a történeti szempontba s azért nagyon helyesli azt, hogy az ünnepély bevonatik a parlamenti palota megnyitása is. — E mellett nem kicsinyli szóló az előterjesztésekben említett kul'rai intézményeket is, — a melyek azonban az ünnepély nélkül is létesítendők lettek volna. Helyesli ugyan szóló, hogy a főváros tétetik az ünnepély gőcponyjává, de a vidéket sem tartja a negligálhatónak, nevezetesen azon helyeket, melyekhez a honfoglalás egyes mozzanatai fűződnek s a melyek kivánatos lenne nagyobb költségbe nem kerülő emlékeket, pl. obeliszket állítani fel. Ily hét hely lenne: Munkács vagy Ungvár, a nyírtai Zoborhegy, a pozsonyi vagy perényi vár, Pannohalma, a zimonyi várhegy, — Alpár síkja vagy Pusztaszer és Budavár Székely-udvarhely mellett, — vagy még inkább a brassói Czenk-hegy. Munkácsra nézve felemlíti szóló, miután az igazságügyminiszter úgy is fel akarja hagyni az ottani várat mint fejtintézetet, ez felsőmagyarországi múzeumma lenne átalakítható, a mely az ezredévi ünnepély alkalmával megnyitának.

Wekerle miniszterelnök közbeszólag megemlíti, hogy a kolozsvári Mátyás-szobor és a székesfehérvári Szt. István-szobor is a vidéki városokban létesítendő emlékek közé sorolhatók.

Thaly halálhatalmaságnak tartaná, ha a millennium Árpád szobrának felállítására nélkül ünnepeltének meg. Szólo közszóval veszi a pótelőterjesztésnek ide vonatkozó részét s csak azt óhajti, hogy lovas-szobra legyen Árpádnak. A Gellérthegyre nézve megjegyzi szóló, hogy szerencsés lenne olyatn megoldás, a minő pl. Regensbug felett a Walhalla. Az ott levő kövek a legjobb anyagot nyújtanak az építéshez. Azon nagy bazaaroknak a hamvai, a kik a haza körül nagy érdemeket szereztek, ott lennének elhelyezhetők. II. Rákóczi Ferenc és a hozzá tartozók hungarainak hazaszállítását már el is határozta a Ház s ez a Pantheon kérdésével kapcsolatosan a millennium alkalmával megörténhetnek.

Elnök köszönetet mond előtte szólónak tartalmas fejtegetéséért, megjegyezve, hogy különösen az ország hét pontján a hét vezér emlékeztetere létesítendő monumentumok mindenesetre méltó kiegészítését képezhetnék az ezredévi ünnepélyre tervezett alkotásoknak.

Rohonczy Gedeon nézete szerint a Gellérthegy valamely pontján volna a legalkalmasabb hely egy emlékszobor felállítására.

Wekerle miniszterelnök utal arra, hogy ha nagy emléket akarunk létesíteni s az aethetika követelményeit is szem előtt akarjuk tartani, nem lehet szobrot állítanunk fel. Szólo nem meré a Gellérthegybe vonni a millenárius alkotások körébe, mert 1896-ra nem lehetne elkészülnünk az oda tervezhető alkotással.

Ezzel a tárgyalás folytatása pénteken, d. e. 10 órára tüzetvén ki, az ülés véget ért.

Tegnap folytatta a kiküldött bizottság a tanácskozást.

Az előadó indítványát a 60 tagú bizottság kiküldésére nézve magóéva teszi, de úgy, hogy ez csak ellenőrző bizottság legyen, melynek kezdeményezni is joga van.

Széll Kálmán elnök: Össze lehetne-e talán foglalni, hogy a bizottság miket fogna határozni. Előadja nézeteit ő is. A bizottság feladata a képviselőháznak az ideákat megjelölni, melyek a millenárius ünnepségekre vonatkoznak.

A részletek nem tartoznak ide. Az ellenőrző bizottság eszméjének ajánlata szintén a bizottság dolga. Számolunk kell a pénzügyi dolgokkal is ajánlatainkra nézve. Szeretne volna az ezredéves ünnepséget hatrább tonni, akkora t. i. mikor az új épület és a Károly kaszárnya helyén már új építmények állanak. Úgy gondolta mindig, hogy ez ünnepség nem lehet egy napi, hanem örökértékű. A miniszterelnök ebből kindulva terjesztette elő pótelőterjesztésében ama megvitatott két eszmét (szépművészeti mu-

zeum, diadalív). Ugy hiszi, jó volna valami eddig nem létező magasfokú kulturintézmény alapítása, pl. egy internátus felállítás. De tudja hogy pénzügyi nehézségekbe ütközik. Csak fölvet te az eszmét.

Elfogadja tehát a miniszter proppozícióját, Thaly eszméjét ószinte örömmel üdvözli, mert e nélkül csunka maradt az ünnepség. — Bartók eszméjét (népszerű előadás a nevezetesebb történelmi momentumoknak) szintén helyesli.

Indítványozza, hogy három csoport legyen a jelentésben. Első csoport: 400 iskola, Duna-hidak, vaskapu stb.

Második csoport: A miniszterelnök előterjesztése az Andrássy-út végén felállítandó monumentumra, melyet Árpád szobra domináljon. Mellesleg megjegyzi, hogy ő a diadalív mellett van. Továbbá felveendő egy szépművészeti múzeum felállítására.

Harmadik csoport: Hét emlékek felállítására a vidéken. Thaly megjelölése szerint, Beveendő továbbá a jelentésbe, hogy a Gellérthegynek dekorálását kívánatosnak tartja a bizottság, de nem tartja időszertűnek.

Bartók eszméjére nézve, t. i. az irodalmi megörökítésre nézve fölkéri a miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék. Az állandó műtárlat létesítése is ide sorakozik.

A bizottság elfogadta az elnöki előterjesztéseket.

Rövid eszmecsere indult még ezután meg az irodalmi megünneplésről. Erre nézve azon óhaját fejezte ki a bizottság, hogy erről az irodalmi férfiak és kiadók gondoskodnának.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőcnyegyertől Otthonában.

Sótahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Színház előadások kezdete este 7 órakor.

Febr. 3. A kömives ifjúság táncvigalma a Margit-fürdőben.

Febr. 3. A debreczeni nőegylet karton-bálja.

Febr. 3. Az iparos ifjak önképző egyletének táncvigalma.

Febr. 3. Zong János felolvasása az ev. ref. egyház tanácstermében.

Febr. 4. Népgyűlés az egyházpolitikai reformok ügyében.

Febr. 4. A kovács és kerékgyártó ifjúság bálja a Margit-fürdőben.

Febr. 10. Esküdtészi tárgyalás. (Veres Lászlóné Vertesi Gyula és L. Hornyák Viktor ellen.)

Febr. 10. Evang. fillér-egylet tea-estéje a »Korona«-táncztermében.

Febr. 10. Szűts Mihály felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 óra.

Febr. 10. Tánczvigalom az egyetem javára a Margit-fürdőben.

Febr. 11. A fodrász és borbély-szolgák tánczvigalma az egyetem javára.

Febr. 17. Esküdtészi tárgyalás. (Csurka János és Mannó Kálmán Papp László ellen.)

Febr. 17. A zsidó ifjúság iskolájában a »Bika«-táncztermében.

Febr. 23. Hangverseny a debreczeni egyetem és az Emke javára.

Febr. 24. A függetlenségi párt bálja a »Korona«-ban.

Ujdonságok.

* **A holnapi népgyűlés előreláthatólag igen impozans lesz.** A hajdúvármegyei választókerület polgárai nagy számmal készülnek bejönni Debreczenbe, hogy együtt ünnepeljenek felünk a nemzeti haladás ügye mellett. Hajdú-Nánásón, mint lapunknak írják, febr. 11-én külön népgyűlés lesz, melyre meghívják a kerület összes választóit s a gyűlés határozatáról Kováts József képviselő urat értesíteni fogják. Haem azért H.-Nánás nem fog hiányozni a debreczeni népgyűlésről sem, sőt úgy H.-Nánásról, mint a választó-kerületből, sokan fognak jönni. H.-B és z ö r m é n y b ö l körülbelül 200 főnyi küldöttség érkezik. A h.-s z o b o s z l ó i és n a d u d v a r i választó-kerület polgárai szintén nagy számmal lesznek képviselve. — Szóval: Debreczen és Hajdúvármegye szabad gondolkozású polgársága együttesen fog nyilatkozni a debreczeni népgyűlésen. A népgyűlés programjából csak annyit említhetünk meg, hogy Dr. Bakonyi Samu és Márk Endre nyújtanak be határozati javaslatokat. Valószínű, hogy a vidéki küldöttségek tagjai közül is fognak beszédeket tartani. A vidéki vendégek tiszteletére holnap délelben 1 órakor társas-ebéd tartatik a »Bika«-vendéglőben.

* **Az országos tanszerkiállítás** előkészítő nagybizottsága megalakította a levezető osztályt, megválasztotta tagjait a következők urúknak és urakat: Kalocsai Róza, Kutiné Vilma, Medgyaszay Lenke, Nagy Lajosné, Székely Melinda, Tóth Teréz, Ujfalussy Mari, Veresné Szathmáry Teréz, Berkessy László, Cserhalmy József, David Mihály, Fazekas Sándor, Holczhammer István, Kallay István, Kaposztás Imre, Kovács János, Krausz Vilmos, Laczkó Károly, L. ppe József, Némethy Lajos, Novelli Ede, Pallay Miklós dr. Piribauer Alajos, Szabó László, Szoyori Nagy Károly, Tárkányi Péter, Fopscher Lajos, Jeney Miklós, Joó István, Vedródy Viktor és Zong János. A levelező osztály alakuló ülése f. hó 5-én, d. u. 5 órakor tartatik meg a kereskedelmi akadémia tanácstermében.

* **A debreczeni gazdasági egyesület** f. évi február hó 11-én, előtt 10 órakor a gazdasági tanácsban megválasztotta a választmányi ülést, mely a választmányi, mint az egy tagjait is tisztelettel meghívja. A fontos tárgyat, nevezetesen a mód, vá hagyott alapszabályok banu jelentés heterjesztése a mult év stb. kerülvén szőnyegre, fölkegok, hogy megjelenni sziveskedjenek.

* **Isteni tiszteletek.** nap a következők fognak isteni isteni: a nagytemplomban K ó n y Kálmán lelkész; a kis-templomban ter s. lelkész; a Kossuth-utczán T ó t h István s. lelkész; az ispoiban D e c s ö f i József lelkész. ev. imaházban egyházi beszédet váry Joó IV. e. hitanhallgató, kezdete 10 órakor.

* **Gazdasági felolvasás** czeni gazdasági egyesület által rendezett gazdasági előadások hó 10-én szombaton délután 5 órákig meg a gazdasági tanintézetben. Ez alkalommal Szűts Mihály egyesület titkára tart felolvasást a gazdasági fejlődéséről, vonatkoztatva rendszereket. Az egyesület eddigi ságos és élvezetes esét tartott előadások és a mezőgazdasági előadások. Fölkérjük az előadások dekldó közönséget, hogy a előadásra megjelenjenek.

* **Színház.** Tegnapelőtt pont került színpadra szép előt. Tegnap a »V a r á z s « f. rég nem adott látványos színmű zepes számú közönség előtt. A műtásu díszletek, a darabban előnyosságok mo-t sem maradtak fölönben a szereplők is igyekeztek hangulni a háladatos pénteki előadásra. Az ötödik pont-ot i-metlik.

* **A debreczeni egyetem** van-utca 5-ik tizedében Kertész Fülep Imre urak 205 koronát, melyből tényleg befizettetett 100. Ugyanezen czélra a Pia-z-külvében 26 korona gyűlt. A részletást — térszűke miatt — ma adják. Lapunk szerkesztőségéhez ismét érkezett 1 frt 10 kr adomadakozótól. Ezzel együtt szerkesztőségünk eddig a debreczeni egyetemre 104 frt 60 kr.

— **A tisztviselő teleg** ságát nem csüggyesztette el a múltott városi közgyűlésnek ama halmig a sertésvásártér ügye telje nem lesz, telek iránt kérvénykövet választ nem adott. Tegnap delkelt tisztviselőnek népes értekezlet Harmath Gergely elnöklete alatt, lek vásárlására egy 5 tagú bizottságot választottak, melynek tagjai lettek: Gergely, busai Benke István, Suhányi Gusztáv és Elek Lajos. A bizottságba került, hogy a bizottság több lépéseket tett az iránt, hogy a tisztviselő hely szerzésre késztesse a Nagerdótelek birtokosával, a ki teljesen 3 öleért 3 frtot kíván; érkezett ajánlat is, mely egy meg közeli ölenként 1 frt 50 kr-ért kint, inkább megfelelő ugyan, de gabb s ezért megpróbálja a bizottságot, hogy kedvezőbb ajánlatot adjon.

* **A vasuti tisztvis** melynek tiszta védelme a debreczeni járárt fordított, csütörtökön meg a »Bika«- szálloda tánczfényes és ily ügyesen rendezett volt Debreczenben. Szívesen írta, kimerítő tudósítást, de ezt eltehetjük, mert lapársánk, mely megjelennek, tegnap ezt a telték előlünk.

* **Közgyűlés.** A debreczeni közgyűlés február 25-én, délután 3 órakor tartott közgyűlést. A tárgyszorozat 1. A választmány jelentése a múlt év eseményeiről. 2. A pénztári számadások évről a számvizsgáló és bizottság az 1894-ik évi költségvetés. 3. A sorrend szerint kilépő tagok helyének választás utjának tárnok, könyvtárnok, gazda, és lasztása. 4. A szabályszerű időben tartandó tárgyalása. Kelt Debreczen január 31-én tartott választmányi ülésén a bizottság.

* **Érdekes vadász** szerdán tartott hajtó vadászat a debreczeni kerület terítérek, Simónakatonai-ügyosztály főnökének, ben a csomók egyikében a felbomlásával egy szőrös szárnyalattal nek feje és első lábai kis nyúlsonlítottak ugyan, de hatalmas tak a halfark-szerű végtágot képző állatokat tudományos vizsgálatra c s János főisk. tanár uhoz

*** A debreczeni gazdasági egyesület** f. évi február hó 11-én vasárnap délután 10 órakor a gazdasági tanintézet I. számú termében választmányi ülést tart, melyre egy választmányi, mint az egyesület többi tagjait is tisztelettel meghívja. Ez ülésen több fontos tárgy, nevezetesen a módosított, a jóvá hagyott alapszabályok bemutatása, az évi jelentés beérkezése a múlt év működéséről stb. kerülvén szónyegre, fölkeretnek a tagok, hogy megjelenjen szíveskedjenek.

*** Isteni tiszteletek.** Holnap vasárnap a következők fognak isteni tiszteletet tartani: a nagytemplomban K ö n y v e s T ó t h Kálmán lelkész; a kis-templomban Csapó Péter s. lelkész, a Kossuth-utcai új templomban T ó t h István s. lelkész; az iskolai templomban D i c s ö f i József lelkész. Az ágost. hitv. ev. imaházban egyházi beszédet tart F ö l d v á r y J e o d IV. e. hittanbálgató. Isteni tisztelet kezdete 10 órakor.

*** Gazdasági felolvasás.** A debreczeni gazdasági egyesület által a tél folyamán rendezett gazdasági előadások utolsója folyó hó 10-én szombaton délután 5 órakor tartatik meg a gazdasági tanintézet I. sz. termében. Ez alkalommal Szűts Mihály tanár az egyesület titkára tart felolvasást a mezőgazdaság fejlődéséről, vonatkoztatva az az üzletrendszerekre. Az egyesület eddig is sok tanúságos és élvezetes estét tartott Debreczen gazdaságosságára és a mezőgazdaság iránt érdeklődőknek. Fölkérjük az előadások iránt érdeklődő közönséget, hogy a tél folyamán ezen utolsó előadásra megjelenjen szíveskedjenek.

*** Színház.** Tegnapelőtt „A z ö t ö d i k p o n t” került színre szép számú közönség előtt. Tegnap a „V a r á z s f á t o l”, ez a rég nem adott látványos színmű adatként közepes számú közönség előtt. A pazar kiállítás díszletek, a darabban előforduló látványosságok most sem maradtak hatás nélkül. A főszereplők is igyekeztek jó kedvre hangolni a haladatos pénteki közönséget. Ma „Az ötödik pont”-ot í-méltik.

*** A debreczeni egyetemre** a Hatvan-utca 5-ik tizedében Kertész Mihály és Fülep Imre urak 205 koronát gyűjtöttek, — melyből tényleg befizetett 101 korona. — Ugyanezen célra a Piazz-külváros 156 tizedében 26 korona gyűlt. A részletes kimutatást — térszűke miatt — ma nem közölhetjük. Lapunk szerkesztőségéhez a mai napon ismét érkezett 1 frt 10 kr adomány (névtelen adakozótól). Ezzel együtt szerkesztőségünkbe befolyt eddig a debreczeni egyetem javára: 104 frt 60 kr.

A tisztviselő telep intézőbizottságát nem csüggyesztette el a múlt hóban tartott városi közgyűlésnek ama határozata, hogy míg a sertésvásárter ügye teljesen elintézve nem lesz, telek iránt kérvényekre érdemleges választ nem adhat. Tegnap délután az érdekeltektől népes értekezletet tartottak Harmath Gergely elnöke alatt, melyen a telek vásárlására egy 5 tagú bizottságot választottak, melynek tagjai lettek Harmath Gergely, busai Benke István, Suhajda József, Harasnyai Gusztáv és Elek Lajos. Az ülésen szóba került, hogy a bizottság több tagja már lépéseket tett az iránt, hogy a telep számára minél hamarabb hely szerzettessék. Érintkezésbe is léptek egy a Nagyerdő mellett eső telek birtokosával, a ki teljesen megfelelő helyre 3 fűtőházat kíván; érkezett egy másik ajánlat is, mely egy még közelebb eső teleket 3 önként 1 frt 50 kr-ért kinal. Az előbbi inkább megfelelő ugyan, — de jóval drágább s ezért megpróbálja a most választott bizottság, hogy kedvezőbb eredményt érjen el.

*** A vasuti tisztviselők bálja,** melynek tiszta jövedelme a debreczeni egyetem javára fordították, csütörtökön tartott meg a „Bika”-szállóba táncmestert. Ly fényes és ily ügyesen rendezett bálrészben nem volt Debreczenben. Szívesen innánk róla hosszú, kimerítő tudósítást, de ezt most már nem tehetjük, mert lapjaink, melyek pénteken is megjelennek, tegnap ezt a témát már elvtették előlünk.

*** Közgyűlés.** A debreczeni iparoskör folyó évi február 25-én (vasárnap) sajtó helyiségében d. u. 3. órakor tartja évi rendes közgyűlését.

T a r g y s o r o z a t.
1. A választmányjelentése a lefolyt 1893-iki év eseményeiről.
2. A pénztári számadások az 1893-iki évről a számvizsgáló és bizottságjelentésével és az 1894-ik évi költségvetés.
3. A sorrend szerint kilépő választmányi tagok helyének választás utáni betöltése; pénztárnok, könyvtárnok, gazda és ügyész választása.
4. A szabályszerű időben beadandó indítványok tárgyalása. Kelt Debreczenben 1894. január 31-én tartott választmányi ülésből. Az elnökség.

*** Érdekös vadász zsákmány.** A szerdán tartott hajó vadászat alkalmával érdekes nyul került terütekre, Simonffy Gyulának a katonai-ügyosztály főnökének lövésére, melyben a csomók egyikében a felboncolás alkalmával egy szőrös szárnyalattalátatot, melynek feje és alsó lábai kis nyulacsakhoz hasonlítottak ugyan, de hátulsó lábai hiányoztak a fark-szerű végtágot képeztek. A csodálatosakat tudományos vizsgálat végett Kovács János főisk. tanár urhoz küldték.

*** Iskolai előadásokra** igen alkalmas, hazafias darabot írt Husz Lajos tanító. Szép, gördülékeny versekben írt allegorikus darab ez, melyet különösen hazafias ünnepek alkalmából adhatnak elő a leányiskolák növendékei. Ára — egy hangjegy-mellett — 30 kr. Kapható szerzőnél és Tegledi K Lajos könyvkereskedésében. Kívánatos, hogy a sok selejtes, iskolai előadásokra szánt művet e kitűnő ifjásági darab kiszorítsa!

*** Farsang vége.** Ma-holnap vége a farsangnak. A táncstermek ajtajai bezárulnak és sokak részéről egy káprázatos álomnak vége. Számálkával terhelt családapák számítgatják, hogy milyen eredményre lett a farsangolásnak, mert hiába, három leányon szép szerével tudadni bajos dolog. Hiába a sok átvirasztott báléj, hiába a számtalan „m a s o d i k n é g y e s” és souper-csárdás, a lányoknak még nem akadt vőlegény. Hanem a hol legalább vőlegény-jelölt akadt, ott mulatozással kezdődik a nem sokára megkezdődő bűjt is.

*** Babszem Jankó.** Nem az a becsületes neve, hanem vágjai, tervei megegyeznek ismert elődjének kalandjaival. Nagy Sándornak hívják az alig 7 éves gyermeket, ki egyes-egyedül beállított Debreczenbe, hogy szerencsét próbáljon s a maga mestersegből nagy nevet vívjon ki magának. A regényes hajlamu kis fiú különben bagosi illetőségű. Ma reggel fogta el a rendőrség, mikor céltalanul bolyongott az utcákon. A kapitánynak, mikor kiérkezett, azt mondta nagy büszkén a mellére ütögetve: „Meglássák, nagy ember lesz még én beőlem, érzem, hogy sok nagy dologra vagyok hivatva.” A kapitány azonban, ki kételkedett a miniatűr maczedoni Nagy Sándor magasztos jövőjében, egész prózai gondolkodással letartóztatta s hazatoloncoltatta.

*** A gyorsaság átká.** Egyik helybeli lapjárunkkal megtörtént már az a dolog, hogy Baross Gábor minisztert egy nappal előbb temették el, mintsem a temetés tényleg megtörtént. Most hasonló kalamitást esett rajta. Vaillant párisi bomba merénylőt kivégeztette — a kivégés előtt. — T. lapjárunk aztán mosakodik e gyorsasági kalamitás miatt; de hát nagy pénteken is hiába mossa holló a fiát!

*** Közegészségügyi cikkek** ezen-tul igen jutányos árban lehet majd kapni egy újfajta üzletben, mely legközelebb itt városunkban meg fog nyílni. E nevű üzlet még eddig nem is volt Debreczenben, s a közel vidéken. Drogueria, magyarul gyógyszer üzlet a neve ennek az új üzletnek. — Az üzletet Francies Vincze nyug. kir. főgymn. tanár ur fogja megnyitni a kereskedelmi palota bolt-helyiségében.

A keleti körutazás programja. A Dr. Propper János nagyváradi akadémiai igazgató által tervezett keleti körutazás iránti érdeklődés egy a fővárosi művészi és képviselői körökben, mint a vidéki intelligencia körében oly élénk érdeklődésre talált, hogy az utiprogram jelentékenyen megváltozott a következőképen. A körutazás Budapestben vendéi kezdetét. 1894. évi: m a r c z i u s 19-én indulnak még pedig különvonattal Pragerhof — Laibachon át Triesztbe. Trieszt, Zára, Ragusa, Cattaro, Korfusziget, Patrasson keresztül márczius 25-én érkezik a társaság a Lloyd hajózási társaság külön első osztályú gőzösén Athenbe, hol ünnepélyes fogadtatás-részesül a társaság a hatóság részéről. Márczius 28-án érnek el gőzhajón Konstantinápolyba, hol a társaság 5 napig időzik, illetve kirándulást tesz az édes vizekhez. Kis-ázsába sőt Megtekintni Konstantinápoly érdekességeit, műemeleket, Konstantinápolytól a Szulne kikötő érintésével Galaczig illetve Brailág megy a társaság külön hajón s szontul vasuton folytatja útját Brassó — Kolozsváron át ápril 6-án. — Az utazásban résztvevő urak és hölgyek összes elszállásolása s élelmezés ellátása és kalauzálása: össze en 270 frt-ban állapították meg, amely összeg épen felét képezi a nyereségkérdésre, illetve üzleti haszonra dolgozó vasuti jegyírók árösszegének. Az élelmezés és szállásolás úgy a hajón, mint a vasutakon rangkülönbség nélkül az első osztálynak megfelelőleg van biztosítva. E kirándulásban résztvevni óhajtó urak és hölgyek tájékoztató programot Dr. Propper János kereskedelmi akadémiai igazgatótól kaphatnak Nagyváradon.

Bali-selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott, kockázott mintázott, damaszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és kétezer különböző szín s árnyalatban) postabér és vámmentesen szállít: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó (10).

*** Hideg, fagyos lábak ellen** nagyon ajánlják a Pain-expeller név alatt általánosan ismeretes Tinct. Capsici comp.-szert, már az első bedörzsölés után kellemes meleg árad szét a testben. Meghülé-eknél is, melyek ezen időben, midőn járványok uralkodnak, el nem hanyagolhatók, az expellerrel való bedörzsölések gyorsan és biztosan hatnak. Készvény és csuszos fájdalom ellen szintén sikeresen használható. A Pain-expeller háziszert, melyről szólunk, horgony-védjeggyel van ellátva, miért is a bevásárlásnál a védjeggyel figyelembe veendő: a védjeggyel ellátott palackok nem valódiak. Az ar igen

jutányos: palackonként 40, 70 és 1 frt. 20 kr-ért kapható.

A Szabad szó képes politikai napilap legújabb kedvezményei. A „Szabad szó”, melyről talán már fölösleges elmondani, hogy a legjobb és legelősebb magyar napilap, hetenkint »Koszoru« címmel egy rendkívül gazdag és előkelő tartalmu, képekkel díszített szépirodalmi hetilapot ad mellékletül. — Továbbá »K a l a p á c s« címmel maró és csipős élceztől duzzadó élcezlapot, mely hetenkint talányt is közöl és a m e g f e j t ö k között 52 jósvír sorsjegyet és 52 kötet szépirodalmi könyvet sorsol ki. Ezenkívül még a következő páratlan kedvezményekben részesíti előfizetőit: Azok az előfizetők, a kik a »Szabad Szó«-ra az egész 1894. éven keresztül előfizetnek oly módon, hogy az előfizetési összeget negyedévenként küldik be, megkapják 1. A »Magyar Történelmi Album«-nak már megjelent kötetét nyomban, a mint az első évnegyedi előfizetést beküldik, 2. A pünkösztör megjelent »Irók és művészek Albuma« és »Közigazgatási Album« közül azt, a melyet maguk választanak. 3. A »Magyar Történelmi Album«-nak karácsonykor megjelenő 2-ik kötetét. 4. A »Szabad Szó« 1895. évre szóló karácsonykor megjelenő nagy képes naptárát. Előfizetési ár: Egész évre Budapestre 10 frt, vidéken 12 frt. Fél évre Budapestre 5 frt, vidéken 6 frt. Negyed évre 2 frt 50 kr, vidéken 3 frt. Az előfizetési pénzek a »Szabad Szó« kiadóhivatalához (Teréz-körút 41. szám alá) küldendők.

*** Az idő** Debreczenben ma reggel 0.5 C fok volt a hideg. A tegnapi nap hőmérsékletének maximuma 1 fok, a minimuma 0 fok volt. — M a g y a r ö r s z á g o n s z á r a z é s enyhe az idő. — A hőmérséklet reggelre kis emelkedést mutat. Legmelegebb volt Cirkveniczán és Selmeczbányán 1.8 fok, leghidegebb pedig Kismárkon — 5.0 fok. — E u r ó p á b a n nyugaton és északon esős, délen és keleten száraz. A hőmérséklet magas. Legmelegebb volt Malán 11.1 fok, leghidegebb pedig Klagenfurtban — 7.1 fok. Bécsben 0.3, Rómában 0.5, Párisban 3.2, Berlinben 3.0, Pétervárot — 0.2 fokot mutatott a hőmérő. — A l e v e g ő n y o m á s m i n i m u m a é s z a k o n van, a maximum pedig Nyugat-Európában és Közép-Oroszország fölött. Kis-Ázsia felől újabb minimum közeledik. J ó s l a t: Enyhe idő várható, helyenkint csapadékkal.

Irodalom és művészet.
Az Athenaeum »Képes irodalomtörténet«-éből megjelent a 16-ik füzet, melyben Negyesy László a XVIII. századi szépirodalom rajzát folytatja, ezuttal Amade Lászlóról, a mult század legkiválóbb lyrikusáról szólván részletezesebben. A második cikkben Takáts Sándor az iskolai drámákat ismerteti, sorba véve a csiksomlyói mysteriumokat a pálosok, jezsuiták és piaristák iskolai színműveit, miközben számos, eddig ismeretlen adattal bővíti az irodalomtörténetnek e szakaszát. A 3-ik cikkben Marczali Henrik értekezik: A magyar történelmi irodalom a XVIII. században cím alatt; részletezesebben szól Bel Matyás, Bod Péter, Fray, Katona, Kollár s mások élete s tudományos működéséről. A szöveg illusztrációk közt vannak arcképek (Benyát és Pálly István piarista dramairók, Bél Matyás és Bod Péter.) kézirataik (Amade h i r e s k a t o n a - d a l á n a k első versszaka, Pray és Katona névalírása) továbbá — a M a g y a r A t h e n a e u m című lapja, egy iskolai dráma díszes kézirati színlapja stb.; külön mellékletül pedig: Pázmány levele Thurzó nádorhoz hasonlóan és Koháry István arcképe. A füzetet tartalommutató zárja be, mert e füzetet van fejezet a nagyszabasu mű első kötete, melyhez azonban — mint a borítékon olvassuk — még több szines és fekete nyomasu műmellékletet fog adni a kiadóhivatal. Valóban a szerkesztőség a dolgozatok és illusztrációk megvalósításában annyi gondot s izlést tanusított, a kiadó Athenaeum-cég a műmelléletek kiállításában oly anyagi áldozatot hozott már a mű első felének kiadásánál, hogy azt nemcsak bezágotóvá, hanem egyszerűen páratlanu tette irodalmunkban. Ezért szívesen hívjuk fel az irodalom barátainak figyelmét e diszmun-kára, mely füzetenként 40 krajczárért bármely könyvtárunknál megrendelhető.

TÖRVÉNYSZÉK.
Sajtópör egy novellapályázat miatt.
Érdekes sajtóügyi tárgyalás folyt le Budapestben.

A Magyar Hirlap szerkesztője indított sajtópört Nőgrádi Jenő, az Esztergom és Vidéke szerkesztője ellen, a ki szédelőgének nevezte a Magyar Hirlapot-ot és a közönség félrevezetésével vádolta, mert az általa kitűzött pályadíjakat nem adta ki, hanem pályázatokat eltussolta.

Miután Zsitvay elnök a vádolt vallomásaiból konstatálta, hogy a „Magyar Hirlap” viselt dolgaiból: feliratú inkr. minált cikkek a szerzője, a bizonyítékok előterjesztésére hivta fel a feleket.

A vádolt védője nem kívánt bizonyítani. Ezzel szemben a panaszos képviselője dr. Fűredi Mór taakura hivatkozott annak igazolására, hogy a pályadíjak csakugyan kiadattak és felmutatta a Magyar Hirlap üzleti

könyveit, melyekből ez a körülmény szintén kiderül.

A sajtóbíróság első sorban kihallgatta Falk Miksa és Fenyvessy Ferencz lapszerkesztőket, akikre a panaszos hivatkozott mint erkölcsi tanakra.

Kihallgatták Kóbor Tamás tárczaíró, aki hit alatt azt vallotta, hogy megkapta pályanyertes tárczáért a kitűzött negyven aranyat.

Az elnök: Mondja csak Kóbor ur, van-e még önnél azokból aranyokból vagy egy darab? (Nagy derűtlenség.)

A tanu szerényen mosolyog és szerfölött csodálkozik e kérdésen, amelyre fölöslegesen tartja a válasz adását.

Kihallgatták Szama Tamást, aki igazolta, hogy adta a panaszos újság a pályadíjat a Petőfi társasagnak. — Ugyanezt igazolják Komócsy Józsefnek felolvasott levele, valamint az esküdtek előtt fölmutatott üzleti könyvek.

Ennyi bizonyíték sulya alatt a vádolt Nőgrádi Jenő kijelentette, hogy beismeri tevedését és azért nyilatkozóan sajnálatát fejezi ki.

A panaszos ezzel a nyilatkozattal megelégedett s a panaszt visszavonta.

A sajtóbíróság erre megszüntette a további eljárást.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ
Szombaton, febr. 3-án:
AZ ÖTÖDÖK PONT.
— Operette. —
Vasárnap, febr. 4-én:
Falu rossza.
— Népszimű. —
Főszerekesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Nyilt-tér.
A M. K. Államvasutak gépgyára.
Gőzcseplőgázitúrák,
hengerkészítés
lokomobilok
szalmakazalozógépek,
gőzkukoriczamorzolók, Stibor-kőrfűrészek
mindig csak
A M. K. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA vezérigénységénél Budapest, VIII. József-terület 41. sz. a. rendelendők meg.

Hirdetmény!
Vagyonbuktott Farkas József p-ladányi lakos csődtömegéhez tartozó s a csődteltár 1—416 tételszámok alatt összeirt, 962 frt 52 kr-ra becsült, fűszer, pamut és szöveti aruk zárt ajánlat utján eladása a debreczeni tekintetes királyi Törvényesk mint csődtörvényságnak f. é. 1343/1894 P. szamu végzésével megengedtetvén, a venni szándékozók ezennel felhivatnak, hogy a becsérték 10 %-ának melléklésével ajánlataikat az ideiglenes csődtörvényságnak jegyzője Kovács Gábor debreczeni ügyvéd irodájában a f. 1894 évi Február hó 10-dik napján d. u. 5 óráig beadhatják; későbbi ajánlatok el nem fogadhatnak.
A választmányi felelősök jogát, hogy a beérkezett ajánlatokat el, vagy nem fogadják.
Az árúk P-Ladányban aliroított csődtömeg gondnok közbejöttével bármikor megtekinthetők, a választmány az arukra nézve semmi fele szavatosságot nem vállal.
Debreczen 1894 Február hó 3-án.

Belováry Lajos
ügyvéd
mint vagyonbuktott Farkas József csődtömeg gondnoka.

Hurutos bántalmaknál
nevezetesen a légzőszervek hurutjánál, náthánál stb.
MATTONI-PELE
GISSHÜBLER
legfőbb gyógyír
SÁVANYU-KUT
A legjobb sikerrel alkalmazható. Ugy tisztán, valamint 1/2 rész tejjel vegyítve a legkellenebb és leghatásosabb szer a hajók lehetőleg gyors elűzésére. De az emésztő és nemző szervek, valamint a hólyag bajlában is Mattoni-Giesshübler máshoz hasonlóan kiválóan alkalmas a gyógyításra.
10.

